

С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Тақырыбы: Стоматологиялық науқастарды функционалды зерттеу әдістері.

Қабылдаған: Бакбаев Б.Б

Орындаған: Балабек Ұ.Н

Факультет: *Стоматология*

Топ: *501-01*

Курс: *V*

Жоспар:

- Кіріспе
- Негізгі бөлім
- Электроодонтометрия
- Реопародонтаграфия
- Эхоостеометрия, Капилляроскопия
- Қорытынды
- Қолданылған әдебиеттер

Кіріспе

- Қазіргі кезде стоматологиялық ауруларды нәтижелі емдеу, алдын алу және бақылау функционалды зерттеу әдістерсіз мүмкін емес. Функционалды зерттеу әдістерімен тіс-жақ жүйесіндегі патологияның біріншілік, жасырын белгілерін ерте анықтауға болады.

Функционалды зерттеу әдістері:

- Электроодонтометрия
- Реопародонтография
- Эхоостеометрия
- Капиляроскопия
- Гнатодинаметрия

Электроодонтометрия

- **Электроодонтометрия** — ұлпаның электр токқа қозғыштығын анықтайды. Тіс ұлпасының электр тоғына біріншілік ауру сезімінің болғанын анықтайды. Дені сау ұлпа 2-6мкА ток күшіне әсер етеді. Қозғыштықтығы 20-40мкА төмендеу болса сауыттық ұлпадағы қабынудың белгісі. 60мкА жетсе түбір ұлпасында патологиялық үрдістің болуы. 100мкА немесе одан жоғары болса ұлпаның некроздануын білдіреді.

Электроодонтометрия

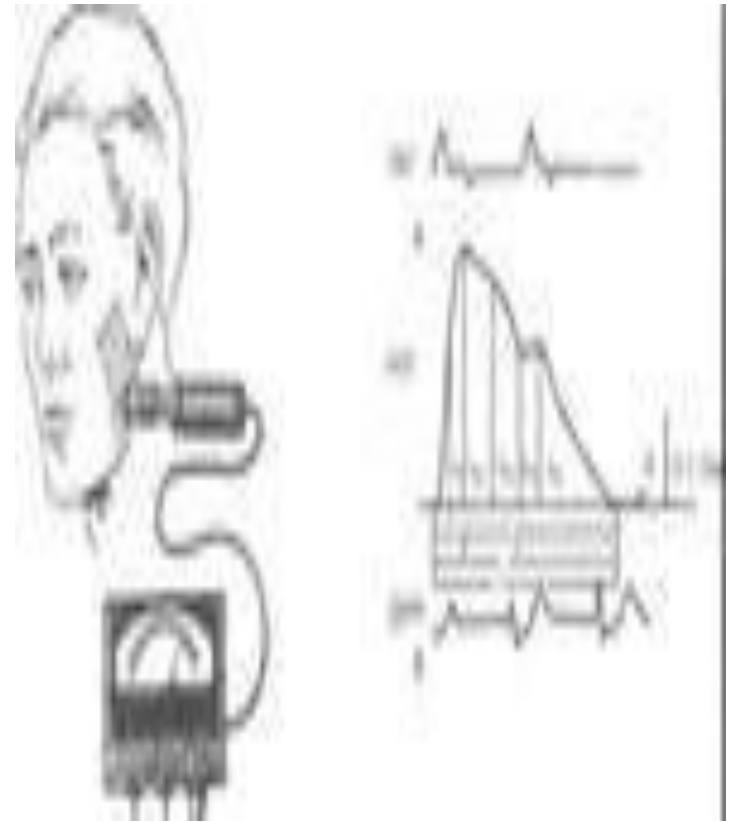

- Электроодонтометрия - стоматологиялық ауруларда қосымша аппаратық әдіс ретінде қолданады. Тістің катты тініндегі әр түрлі патологиялық және физиологиялық үрдістерге қоздырғыш табылдырығынын томендеуі немесе жоғарылауы

Реопародонтография

- **Реопародонтография** — пародонт тінін қан тамырларының функционалдық жағдайын анықтайды. Қан қысымы, регионарлық қан тамырларының функционалдық жағдайына байланысты. Қан тамырлардың тонусы – артериалдық қысым және жергілікті факторлар мысалы қабыну медиаторлары және шайнау қысымымен байланысты. Реопародонтография тіндердегі және жергілікті қан тамырларыдың тонустық жағдайын, қан толудың сандық және сапалық сипаттамасын беруге мүмкіндік жасайды, пульсті қысық конфигурациясын және уақытша амплитудты көрсеткіштердің нәтижесін бағалайды.

Реопародонтография

- Пародонттағы қанайналым жүйесіндегі функционалды өзгерістерді анықтау үшін визуальді реограмманың анализін жүргізеді . Сандық параметрлер ішінен реографиялық индексті пайдаланады ,ол қисық пульс амплитудасымен сызықты байланысқан және зерттелетін тіндердегі қан толу пульсінің жиілігін сипаттайды . Бұл аймақтағы қан тамырларының тонусын бағалау үшін перифериялық төзімділік индексі ПТИ және қан тамырларының эластикалық индексі ЭИ қолданылады . Сонымен қатар , есептік көрсеткіштерге қан тамырларының тонустық көрсеткіші ҚТК кіреді ,ол пульсті қисықтың уақыт кезеңдерінде өлшеуге бағытталған

Полярография

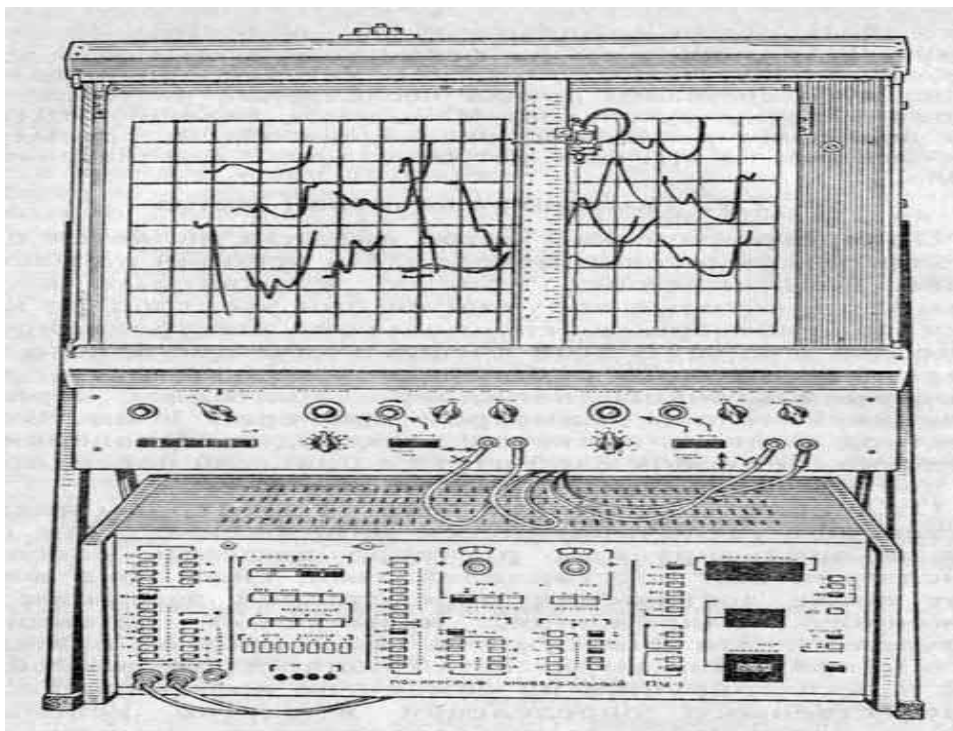
- Полярографиялық әдіс анализі электрохимиялық әдістердің бір түрі . Ол вольтамперді қисығын шифрін шешуге негізделген , олар полярограммалар деп аталады және ол зерттелетін ерітіндінің электролизі кезінде арнайы электрополярографиялық ұяшығында алынады .

Бұл ұяшықта бір электрод түрінде , жұмысшы деп аталатын , жұқа капиллярдан шығатын, катодтың тамшылау периоды 2-7с және диаметрі 1мм сынап қолданылады .

Екінші электрод анод , ол салыстыру электроды болып саналады Ол бір ыдыстың түбінде қалың сынапты білдіреді .

- Полярография үшін әр түрлі маркадағы полярографтарды қолданылады .
Полярографиялауға барлық металл катиондары , көптеген аниондар , электрохимиялық қышқылдануға және қалыптастыруға қабілетті бейорганикалық және органикалық заттар көнеді
Әдістің жоғары сезімталдылығы едеуір дәлдігімен ұштасқан . Анализді жылдам орындау , алынатын нәтижелердің объективтілігі жоғары қайта шығарумен , полярографиялық әдіс басқа физико химиялық зерттеу әдістерінің арасында пайдалы бөлінеді .
Бұл әдіс тағамдық заттардың және судың құрамындағы : ауыр металдарды , ауыз судағы және хром тұздары мен қорғасынды , мырышты , мысты анықтауда санитарлы химиялық анализде кең қолданылады .

- Ауада полярографиялық әдіспен қорғасын, хром , марганец , мырыш , кадмий , мыс , формальдегид және тағы басқа токсикалық заттарды анықталады .

Эхоостеометрия

- Эхоостеометрия — сүйек тінінің тығыздығын зертеу әдісі . Бұл әдіс сүйек тінінің дыбыс өткізгіштігіне негізделген , дыбыс сүйек тығыздығына байланысты тоқталады . Бұл кезде төменгі жақсүйектен өтетін ультрадыбыс импульсінің уақыттын микро секундты тіркейді , жақсүйек денесі датчиктерді орналастыруға жеткілікті ұзындыққа ие .
Остеопороз дамығанда эхоостео- метрия

Капильроскопияның медицинада қолданылуы.

- Медицинада капильроскопия әдісі қан микроциркуляциясын зерттеу үшін қолданылады. Капиллярдың жағдайын бағалау негізінде науқас денсаулығының қорытындысы жасалынады

- А .С.Залманов бойынша, капиллярлар жағдайы адам денсаулығының негізгі көрсеткішінің бірі болып саналады . Себебі олар бірігіп , қан тамырлық торшалар құрады, капиллярларда қан циркуляциясы тоқтағаннан кейін тіндерде некроз пайда болып , олар өледі .

- Қан тамырының торшаларындағы функционалды бұзылыстар қанайналым жүйесінде бұзылыстарға әкеледі, қанұюы және зат алмасудың бұзылуына әкеледі . Капилляроскопияның көп жылдық зертеулерге сүйене отырып , Залманов капиллярометрияны құрды , ол заманауи медицинада өз қолданысын тапты . Бұл емдеу әдісі скипидарлы ванналар көмегімен жүргізіледі . Капилляроскопия әдісі стоматологияда , кардиологияда , эндокринологияда , ревматологияда , хирургияда және т.б. қолданылады .

Гнатодинамометрия

1. Шайнау бұлшықеттерінің күшін анықтайтын объективті әдістердің бірі, әр тіс пародонтының күшін өлшеу үшін қолданылады.
2. Шайнау күшін өлшеу үшін механикалық және электронды гнатодинамометрлер қолданылады.
3. Гнатодинамометрия мәліметтері бұлшықеттің барлық күшін сипаттамайды, тек пародонттың төзімділігін көрсетеді, себебі тіс пародонты аймағы ауыра бастағанда бұлшықеттің ары қарай қысқаруы рефлекторлы тоқтайды.

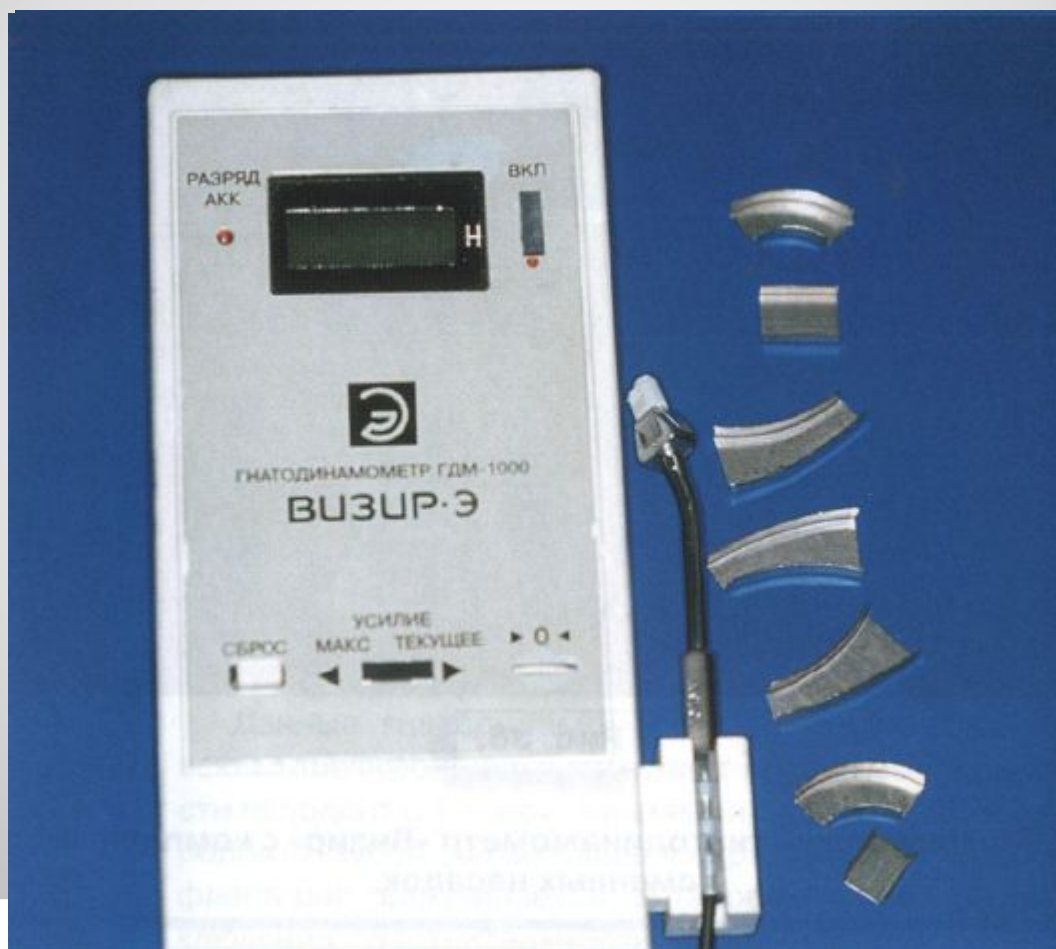

Гнатодинамометрия датчиктерін қою

- Датчиктің жұмысшы бөлігіне 1 рет қолданылатын полихлорвинилдік түтік кигізіп, құрал көрсеткішін 0-ге қойып, “МАКС” түрдегі жұмыс режимін таңдайды. Науқасты креслода ыңғайлы отырғызып, оған зерттеудің мән-жайын және кесір тимейтінін түсіндіреді. Науқасқа аузын ашуын өтініп, датчикті зерттелетін тіске немесе тіс топтарына қояды. Кейін оған тістерін түйістіруді өтініп, алынған мәліметтерді Н (Ньютонмен) бекітеді.

Өлшеу әдісі:

Электронды гнатодинмометр “Визир Э1000”

- Гнатодинамометрді шайнау тістері аймағына қойғанда шайнау бұлшықеттерінің абсолютті күші 50-140 кг, ал алдыңғы топ тістері аймағында 45-75 кг.
- Тістердің тірек аппаратының функционалды төзімділігі ерлерде, қалыпты жағдайда орташа алғанда: жоғары жақта 1460 Н, төменгі жақта 1410 Н. Әйелдерде сәйкесінше 1145 Н және 1120 Н

Қолданылған әдебиеттер.

- Интернет www.google.ru
- www.stomfak.ru

**Назар аударғандарыңызға
рахмет!**

